

Statistiske Résumés.

II.

Den udenrigske Vareomsætning.

1.

Verdenshandlen før og nu. Danmarks Udenrigshandel før og nu.
Ind- og Udførsel af ædelt Metal.

Den internationale Handel, denne Kulturfaktor af første Rang, er i vor Tid voxet op til et Omfang, om hvis Størrelse man endog blot for et Par Decennier siden ikke vovede at drømme. Alene i et saa kort Tidsrum som 1860—1880 voxede — efter Neumann-Spallarts Beregninger — Storbritanniens Udenrigshandel fra 7500 Millioner Mark til 14,000 (næsten det Dobbelte), Tysklands fra 2200 til 6000 (næsten det Tredobbelte), Frankrigs fra 3300 til 6600 (det Dobbelte), de amerikanske Forenede Staters fra 2800 til 6600 (mellem det Dobbelte og det Tredobbelte), Ruslands fra 1100 til 3600 (mere end det Tredobbelte), Østrig-Ungarns fra 1000 til 2500, Hollands fra 1400 til 2500, Belgiens fra 800 til 2200, Britisk-Ostindiens fra 1000 til 2500, Italiens fra 1100 til 1900 og Kinas fra 600 til 900, — ialt for disse elleve Staters Vedkommende fra 23,000 til 50,000 Millioner Mark. Da nu disse 11 Landes Omsætning kan antages at udgjøre fire Femtedele af den samlede Verdensomsætning, bliver dennes Værdi i 1880 altsaa 62 Milliarder Mark, — en umaadelig Sum, der for en meget væsentlig Del er voxet frem i de gode Aar 1865—73, og derefter atter i de aller-

sidste Aar, medens Aarene 1873—78 led under en stærk tilbagegaaende Bevægelse.

De 60 — eller, efter andre Forfatteres Beregninger, endog 70 — Milliarder ere altsaa et Udtryk for den samlede Udenrigsomsætning d. v. s. Indførsel (noget over Halvdelen af den samlede Omsætning) *plus* Udførsel (noget under Halvdelen, eftersom Vareforsendelserne normalt maa beregnes til en højere Værdi paa det Sted, hvor de indføres, end paa det Sted, hvorfra de udføres). Deraf følger da, at de 60 eller 70 Milliarder, eller hvilket andet kolossalt Tal man maatte nævne, ikke maa forvexles med selve de omsatte Varers Værdi. Denne er selvfølgelig langt mindre. Den Vare, der indføres, er ogsaa bleven udført; mindst to Gange — en Gang paa Udførsels- og en Gang paa Indførselsstedet — er dens Værdi bleven talt med, og muligvis mere end to Gange (Transitvarer). Vilde man udfinde Værdien af selve de Varer, der gaa fra det ene Land til det andet, maatte man altsaa reducere de nævnte Totalsummer til det Halve, eller rettere endnu mere. Selv efter en tilbørlig stærk Reduktion vilde man dog komme til et ret imponerende Tal.

Som en Draabe forsvinder nu Kongeriget Danmarks Omsætning i Verdenshandlens umaadelige Hav. Og dog er der kun ganske faa Lande (Holland, Belgien, England), hvor Udenrigsomsætningen i Forhold til Befolkningens Størrelse er saa anselig som i Danmark, — men Land og Folk ere kun smaa, og Omsætningens absolute Tal blive derfor ogsaa kun meget smaa, omend de relative — paa Grund af vor Produktions Ensidighed — ere anselige. Og dog har der ogsaa hos os i den siden Krigen forløbne Tid været en meget betydelig Fremgang; thi Omsætningens Vægt er voxet fra 25 à 2700 Mill. Pund i 1865—70 til omtrent det Dobbelte, o: over 5000 Mill. Pund, i 1881 og 1882, og dens Værdi er vel nu en fire Gange større end for en Menneskealder siden.

Siden 1874 — i hvilket Aar det statistiske Bureau begyndte at beregne Omsætningen pr. Kalenderaar*), har

*) De aarlige Oversigter over Vareomsætningen, der ere udgivne siden 1838 (først af Tabelkommissionen, senere — fra 1849 — af det statistiske Bureau), omfattede indtil 1863 Kalenderaaret. Fra 1864 til 1873—74 omfattede de Finansaaret. I

Danmarks Ind- og Udførsel haft nedenanførte Værdier og Vægt:

	Vægt.			Værdi.		
	Indf.	Udf.	Tils.	Indf.	Udf.	Tils.
	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.
1874	2611	966	3577	233	180	413
1875	2761	992	3753	228	172	400
1876	3034	1079	4113	229	181	410
1877	3087	915	4002	225	164	389
1878	2621	1019	3640	190	153	343
1879	2806	1090	3896	199	158	357
1880	3354	1202	4556	227	197	424
1881	3918	1083	5001	245	184	429
1882	4208	1052	5260	253	188	441

Et Blik paa denne Talliste udviser, at Indførselens Vægt og Værdi (især Vægten) er stegen uafbrudt i de sidste fem Aar. Dens Vægt var gennemsnitlig i Femaaret 1878—82 3382 Mill. Pd.; dens Værdi 223 Mill. Kr. Men Tallene for de to sidste Aar staa betydeligt over disse Gennemsnitstal. Fra 1878 til 1882 steg Indførselens Vægt med over 60 pCt., dens Værdi med over 30 pCt.

For Udførselens Vedkommende ere Bevægelserne dels i og for sig mindre, dels af ustadig Natur. Dens Vægt var i Gennemsnit for Femaaret 1878—82 1089 Pd.,

1874 vendte man atter tilbage til Kalenderaaret, hvad er at foretrække, navnlig af Hensyn til de Sammenligninger, hvortil Oversigterne kunne benyttes. Indtil 1864 benyttedes ved Værdiberegninger saakaldte «officielle Værdier», fastsatte i 1847. Fra 1864 angaves Udenrigsomsætningen kun som Kvantitet efter Vægt, Rumfang og Stykketal, derimod ikke efter Værdi. I Finansaaret 1873—74 foretoges en Værdiberegning paa Grundlag af Aarets Priser (ø: en gros-Priser for ufortoldede Varer), og for de foregaaende fire Finansaar beregnede man da Omsætningens Værdi mere summarisk efter Priserne i 1873—74. Først fra 1874 af har man, som nævnt, beregnet Værdien pr. Kalenderaar efter Aarets Priser, om hvilke det statistiske Bureau skaffer sig Kundskab hos kommercielle Organer. (Se Statist. Tabelv. 3. R. Bd. 28, 30 og 31). I de senere Aar foretager Bureauet en tredobbelt Værdiberegning, idet det ikke blot beregner Omsætningens Værdi efter det paagjældende Aars men ogsaa efter det foregaaende Aars og endelig efter det sidste Femaars Varepriser, — de to sidste Beregninger, for gennem dem at vise, i hvilket Omfang Stigningen eller Nedgangen i Værdien af Omsætningen i det paagjældende Aar skyldes Forandringer i de omsatte Kvantiteter eller muligvis Prisforandringer.

dens Værdi 176 Mill. Kr. Den Del af Udførslen, der bestaar i Gjenudførsel af fremmede Varer har dog i de sidste fem Aar været i uafbrudt Stigning: i 1878 udførte vi kun 184 Mill. Pd. fremmede Varer (altsaa 835 Mill. Pd. indenlandske) til en Værdi af 16 Mill. Kr.; i 1882 derimod 328 Mill. Pd. fremmede Varer (altsaa 724 Mill. Pd. indenlandske) til en Værdi af 28 Mill. Kr.

Den samlede Vareomsætning havde i Gjennemsnit for Femaaret 1878—82 en Vægt af 4471 Mill. Pd. og en Værdi af 399 Mill. Kr. Men de tre sidste og allermest det sidste Aar staar betydeligt over dette Gjennemsnit. Vægten i 1882 er sammenlignet med 1878 voxet med 45 pCt., Værdien med 30 pCt. Altsaa selv i saa faa Aar har Stigningen (dog især i Vægt) været særdeles betydelig. En Sammenligning med længere tilbageliggende Tider vilde naturligvis udvise endnu langt betydeligere Tilvækster. Den saakaldte «glimrende Handelsperiode» i Slutningen af forrige Aarhundrede vilde, om den sammenlignedes med Nutiden, kun kunne udvise saare beskedne Tal, hvor «glimrende» de end i sin Tid maatte have taget sig ud. Selv Sammenligninger med Tider, der ligge f. Ex. blot en Menneskealder tilbage, vilde udvise Stigninger paa Hundreder af Procenter (vel omtrent en Firdobling). De moderne Samfærdselsmidler, den fornuftigere Lovgivning osv. have ikke undladt at sætte deres dybe Mærker.

I foranstaaende Værdiangivelser er ikke medtaget, hvad der af Barrer af ædelt Metal og af kontante Penge er omsat mellem Danmark og Udlandet. Efter Nationalbankens Skjøn antages der af ædelt Metal i Form af Penge og Barrer i Aarene 1880, 1881 og 1882 at være indført henholdsvis omtr. 13, 9 og 5 Mill. Kr., samt udført henholdsvis 8, 10 og 7 Mill. Kr.

2.

Vor Udenrigsomsætnings Retning. Hvad vi udføre til og indføre fra de forskjellige Lande.

Danmarks Vareomsætning med Udlandet fordelte sig i Femaaret 1878—82 saaledes, at af Ind- og Udførselsværdien faldt paa nedennævnte Lande de vedføjede Procenter:

	Procent		
	af Indf.-	af Udf.-	af den saml. Oms. Værdi
Tyskland	37,3	33,0	35,5
Storbritannien og Irland.....	23,2	38,7	30,0
Sverig.....	11,1	13,9	12,3
Norge.....	2,7	7,4	4,8
Amerika.....	7,0	0,8	4,3
Rusland.....	4,0	0,7	2,5
Holland.....	2,9	0,7	1,9
Belgien.....	1,7	0,4	1,1
Ostindien, Kina og Sydhavet.....	1,9	0,0	1,1
Frankrig.....	1,8	0,7	1,3
Spanien.....	0,4	0,1	0,3
Portugal med Madeira.....	0,2	0,0	0,1
Italien.....	0,1	0,0	0,1
Afrika.....	0,2	0,0	0,1
Dele af det danske Rige udenfor det egenlige Danmark.....	2,8	2,5	2,7
Ikke særligt anførte Steder.....	2,6	1,1	1,9

I Danmarks udenrigske Omsætning er det altsaa ubetinget Tyskland og Storbritannien, der spille størst Rolle, idet to Tredjedele af den hele Omsætnings-Værdi falde paa disse to Lande. Imidlertid er det dog tildels kun tilsyneladende, at Tyskland er det Land, vi have den største Omsætning med. Endel af de Varer, der paa Toldstederne anføres som kommende fra eller gaaende til Tyskland, passere nemlig kun dette Land, og ere i Virkeligheden bestemte for eller hentede fra andre Lande, saasom Frankrig, Holland, Belgien, Østrig-Ungarn og Storbritannien. Det har endnu ikke været den officielle danske Statistik muligt at skaffe sig et saadant Materiale, at de virkelige Kjøbe- og Salgssteder med Nøjagtighed kunne angives, uagtet dette erkjendes at være af stor Betydning for Omsætningsstatistiken. Men saa meget kan dog nok siges, at naar det Misvisende med Hensyn til vor Omsætnings Ret-

ning, som vor Omsætningsstatistik endnu indeholder, fjernedes, vilde Tyskland kun komme til at indtage Plads som Nr. 2, idet Storbritannien i Virkeligheden er det Land, vi have den største Omsætning med. Men ogsaa naar vi holde os til Omsætningsstatistikens nuværende Affattelsesmaade, er Storbritannien ubetinget det Land, der kvantitativt set tager den største Del af vor Omsætning. Medens af Omsætnings-Værdien henholdsvis 35,3 pCt. og 30 pCt. falde paa Tyskland og Storbritannien, falder af Omsætningsmassen paa det førstnævnte Land kun 20 pCt., paa det sidstnævnte derimod 44 pCt. (d. v. s. i Femaaret 1878—82). Naturligvis er denne de to Landes saa forskellige Stilling med Hensyn til deres Andel i vor Omsætnings Værdi og i dens Masse begrundet i Beskaffenheden af de Varer, som ere Gjenstand for vor Handel med disse to Lande, — tunge Varer i vor Omsætning med Storbritannien, mindre vægtige i vor Omsætning med Tyskland. Vi skulle blot eksempelvis anføre, at blandt vore Indførselsartikler er der en — Stenkul —, paa hvilken næsten Halvdelen (o: henved 2000 Mill. Pund) af hele Indførsels Vægt (i 1882 4200 Mill. Pund) falder, og denne Artikel (hvis Indførselsværdi kun er omtrent en Tyvendedel af den samlede Indførselsværdi) faa vi næsten udelukkende fra Storbritannien. Og hvad Udførselen til dette Land angaar, bestaar den for en meget stor Del af vægtige Landbrugsprodukter.

Hvad de andre Lande angaar, skulle vi særlig henlede Opmærksomheden paa Amerika. Naar der i Femaaret 1878—82 af den samlede Omsætning faldt 4,3 pCt. paa Amerika, saa er dette en meget betydelig Tilvæxt i Sammenligning med tidligere Tider; men denne Tilvæxt skyldes udelukkende de Forenede Stater. Vor Indførsel fra dem har nemlig i de ni Aar 1874—82 haft følgende Værdier: 4,5, 2,1, 3,6, 8,1, 8,1, 10,8, 17,9, 18,9 og 11,9 Mill. Kr. Og vor Udførsel til de Forenede Stater i de samme Aar: 381,000 Kr., 133,000 Kr., 15,000 Kr., 16,000 Kr., 17,000 Kr., 696,000 Kr., 1,2 Mill. Kr. 1,6 Mill. Kr., og 3,7 Mill. Kr. Den større Udførsel skyldes for et enkelt Aar en tilfældig Udførsel af gammelt Jern (Jernbaneskiner), i de senere Aar dog især en større Udførsel af Huder og Skind. Indførsels Nedgang i 1882 skyldes en formindsket Indførsel af Majs og Flæsk.

Til Gjengjæld havde vi i dette Aar en usædvanlig stor Indførsel af Bomuld, nemlig over 2 Mill. Pd. til en Værdi af over $1\frac{1}{3}$ Mill. Kr., hvorimod den gennemsnitlige Værdi af vor Bomuldsindførsel fra de Forenede Stater i de fire foregaaende Aar knap naaede 60,000 Kr. Den store Mængde af indført Bomuld i 1882 sendte vi strax samme Aar videre til Rusland.

Ejendommeligt er det at se, hvorledes vor Indførsel fra Afrika er svundet ind til Intet: i 1878 havde den endnu en Værdi af omtrent 2 Mill. Kr. (især Sukker); i 1882 var dens Værdi — 5 Kr.

Som ovenfor vist falder forholdsvis den største Del af vor Udførsel paa Storbritannien. Vi udføre her til navnlig Landbrugsprodukter, nemlig Hornkvæg (i 1882 endog over 84,000 Stk. til 20 Mill. Kr.s Værdi), Faar og Lam (i 1882 over 92,000 Stk. til henved 4 Mill. Kr.s Værdi), Byg (i 1882 noget over 7 Mill. Kr., i foregaaende Aar ofte betydeligt mere), Hvedemel (5 Mill. Kr.), Flæsk og Skinker ($3\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Smør (24 Mill. Kr.), Æg (2 Mill. Kr.), Uld, uberedte Skind og Huder m. m., — i 1882 tilsammen for 73 Mill. Kr. — Vi indføre fra Storbritannien navnlig Sukker ($4\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), The ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Bomuldsmanufakturvarer (9 Mill. Kr.), Uldmanufakturvarer (6 Mill. Kr.), raa Metaller (henved 2 Mill. Kr.), Metalvarer ($7\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Kul (13 Mill. Kr.), Kaffe, Skibe og en hel Del forskjelligartede Artikler.

Til Tyskland udføre vi saa godt som alle de Heste, vi overhovedet udføre (i 1882 for henved 9 Mill. Kr. eller henved 10,000 Stkr.), fremdeles Hornkvæg (5 Mill. Kr.), endvidere næsten alle de Svin, vi udføre (i 1882 for 24 Mill. Kr. eller 269,000 Stkr.), fremdeles uformalet Hvede (1 Mill. Kr.), Rug ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr., ofte meget mere), Byg ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Flæsk og Skinker ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Smør ($2\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Fedt og Ister ($\frac{3}{4}$ Mill. Kr.), Spirituosa, Øl, Trævarer ($1\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Skind og Huder m. fl. Artikler, om hvilke det dog ofte gjælder, at de passere Tyskland, og i Virkeligheden ere bestemte for andre Lande. Paa samme Maade kommer en stor Del af den Indførsel, som Toldlisterne angiver

at være fra Tyskland, i Virkeligheden fra andre Lande. Blandt Indførselsartikler fra Tyskland (omend altsaa til dels kun nominelt) nævne vi: Heste (1 Mill. Kr.), Hvede ($7\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Rug (2 Mill. Kr.), Smør ($1\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Kaffe og Kaffesurrogater 6 Mill. Kr.), Sukker (1 Mill. Kr.), Tobak (3 Mill. Kr.), Spirituosa ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), vegetabiliske Manufakturvarer (5 Mill. Kr.), Silkemanufakturvarer ($3\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Uldmanufakturvarer (over 10 Mill. Kr.), Metalvarer ($9\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), uferarbejdet Tømmer og Træ ($\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Trævarer (henved 1 Mill. Kr.), Skind og Huder, Galanterivarer, Drejerarbejde, Ure, Apothekervarer, Farvevarer, Papir og Bøger m. m. fl. Varer.

Til Sverig udføre vi Hvede (i 1882 for henved 2 Mill. Kr.), Rug ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Byg ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Hvedemel (over 4 Mill. Kr.), Rugmel (henved 1 Mill. Kr.), Flæsk og Skinker (1 Mill. Kr.), Kaffe (2 Mill. Kr.), Sukker (1 Mill. Kr.), Ris ($\frac{1}{4}$ Mill. Kr.), Bomuldsvarer ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Uldvarer (2 Mill. Kr.), Metalvarer ($1\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Trævarer ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), og en hel Del af de fremmede indførte Artikler, som vi atter udføre. Hvad vi indføre fra Sverig, er et langt ringere Tal af Artikler, deriblandt navnlig: Tømmer og Træ samt Arbejde deraf (9 Mill. Kr.), Metaller og Metalvarer (henved 2 Mill. Kr.), samt Korn, levende Kreaturer og Smør (henved 4 Mill. Kr.) etc.

Til Norge udførte vi Hvede (noget over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Rug (i 1882 $1\frac{1}{3}$ Mill. Kr., ofte mere), Byg ($1\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Hvedemel (over 1 Mill. Kr.), Rugmel (over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Byggryn, Flæsk og Skinker ($\frac{3}{4}$ Mill. Kr.), Kjød og Pølser ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Smør (1 Mill. Kr.), Uldmanufakturvarer ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Bøger. Vor Indførsel derfra har en betydelig lavere Værdi og bestaar især af Tømmer og Træ samt Fisk, navnlig saltet Sild, desforuden endel mindre Artikler.

Fra de øvrige Lande have vi aldeles overvejende Indførel. Fra de Forenede Stater indføre vi saaledes Majs (i 1882 kun $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., i andre Aar indtil 8 Mill. Kr.), Hvede (2 Mill. Kr.), Flæsk og Skinker (i 1882 kun $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., tidligere betydeligt mere), Fedt og Ister ($2\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Petroleum, i 1882 extraordinært megen Bomuld. — Fra Rusland især Hvede ($1\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Rug ($1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., ofte mere end dobbelt saa meget), Havre og Byg, Majs ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.),

Tømmer og Træ (over 1 Mill. Kr.), Frø, Hør, Hamp, Tovværk, Tjære. — Fra Holland Kaffe (omtrent 2 Mill. Kr.), Tobak (over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Metalvarer ($1\frac{3}{4}$ Mill. Kr.), Manufakturvarer ($\frac{1}{2}$ Mill. Kr.), Sukker, Spirituosa, Apothekervarer, Frø. — Fra Belgien Kaffe ($\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Sukker ($1\frac{1}{3}$ Mill. Kr.), Metalvarer (henvend 2 Mill. Kr.), Manufakturvarer, Glas. — Fra Ostindien Sukker (3 Mill. Kr.), Ris ($1\frac{1}{2}$ Mill. Kr.). — Fra Frankrig Vin (1 Mill. Kr.), Spirituosa ($\frac{1}{4}$ Mill. Kr.), desforuden en hel Del forskjellige Artikler, hvis Indførsel hver for sig kun repræsenterer Smaaaværdier. — Fra Middelhavslandene Vin, Spirituosa, Frugter, Olivenolje. — Fra Dansk Vestindien Sukker (1 Mill. Kr.) og Rom, og fra de fremmede vestindiske Øer ligeledes Sukker (1 Mill. Kr.). Forøvrigt fra Bilandene disses særlige Produkter, altsaa fra Færøerne Klipfisk, Fjer og Dun, Uldvarer og Tran; fra Island Klipfisk, Fjer og Dun, isl. Lammekjød, Uld og Uldvarer, uberedte Skind og Huder, Talg, Tran; fra Grønland Fjer og Dun, uberedte Skind og Huder, Kryolith og Tran. — Til enkelte af disse Stater have vi vel nogen Udførsel: til de Forenede Stater har saaledes, som ovenfor nævnt, Udførslen hævet sig adskilligt i de senere Aar, men den er i det Hele af en temmelig spredt Natur. Ogsaa til Rusland er der nogen Udførsel, især af fremmede, indførte Artikler. De nordlige Bilande forsyne vi med Korn og Kornvarer, Manufakturvarer, Tømmer, Træ og Trævarer, Kolonialvarer og i det Hele med almindelige Forbrugsartikler. Til Holland, Belgien og Frankrig udføre vi noget Korn m. m. Til Spanien saa godt som udelukkende tørret og tør saltet Fisk (Klipfisk). Til de andre Middelhavslande have vi i Grunden slet ingen Udførsel.

3.

Hoved-Grupper af Varer.

De forskjellige Vare-Sorter, der ere Gjenstand for vor Omsætning med Udlandet, kunne efter deres naturlige Beskaffenhed indordnes under følgende Hoved-

Grupper: 1. Fortæringsgjenstande; 2. Beklædnings- og Toilet-Gjenstande; 3. andre umiddelbare Forbrugsgjenstande; 4. Raa- og Hjelpestoffer, halvforarbejdede Varer og andre Frembringelsesfornødenheder; 5. Skibe og andre Transport-Midler, Maskiner, Redskaber og andre Frembringelses-Midler.

Af disse fem Grupper spiller den første, Fortærings-Gjenstandene, ubetinget størst Rolle. Af de 399 Mill. Kr., der beregnes som hele Omsætningsværdien for Femaaret 1878—82 i Gjennemsnit, falder betydeligt over Halvdelen, nemlig 218 Mill. Kr. paa Fortæringsgjenstande. Og af disse 218 Mill. skyldes de 85 Mill. indførte og de 133 Mill. udførte Fortæringsgjenstande. Mere end tre Fjerdedele af hele Værdien af vor Udførsel falde paa Fortæringsgjenstande.

De to næste Grupper spille i Sammenligning hermed kun en ringe Rolle: For Beklædnings- og Toilet-Gjenstande udgjorde Indførsels-Værdien 39 Mill. og Udførsels-Værdien endog kun lidt over 5 Mill. Kr. For andre umiddelbare Forbrugsgjenstande vare Tallene endnu lavere: Indførsels-Værdi 18 Mill., Udførsels-Værdi lidt over 4 Mill. Kr. Altsaa af Artikler henhørende under disse Grupper vel nogen Indførsel, men kun en saare ringe Udførsel.

Paa den fjerde Gruppe, Frembringelsesfornødenheder, faldt i Femaaret en Indførselsværdi af 67 Mill., en Udførselsværdi af 21 Mill. Kr. — Paa den femte, endelig, Frembringelsesmidler, faldt 14 Mill. Indførsel og 12 Mill. Kr. Udførsel.

De tre første Grupper kunne sammenfattes som umiddelbare Forbrugsgjenstande med 142 Mill. Indførsel og 143 Mill. Kr. Udførsel. De to sidste som Gjenstande bestemte til at anvendes i Produktionens Tjeneste med 81 Mill. Kr. Indførsel og 33 Mill. Kr. Udførsel.

Hvilke da de enkelte Varer ere, som ind- og udføres til saadanne samlede Værdier skulle vi i det Følgende se.

4.

Vor Udførsel.

Danmark maa, som det fremgaar af det Foranstaaende, indføre store Værdier af «Fortæringsgjenstande». Blandt denne Gruppe indgaar meget forskelligartede Varer, baade saadanne, som vi vel i og for sig kunne producere (og tildels ogsaa producere), og saadanne (f. Ex. Kolonialvarer), om hvilke det gjælder, at vi paa den ene Side umuligt selv kunne frembringe dem, medens vi paa den anden Side, naar vi ville leve i Overensstemmelse med det Kulturtrin, vi have naaet, umuligt kunne undvære dem. Saadanne Varer maa vi da nødvendigvis indføre. — Men ogsaa af «Beklædningsgjenstande» maa vi, i Betragtning af vor Industris ringere Udvikling, indføre store Værdier. — Blandt «andre umiddelbare Forbrugsgjenstande» findes ogsaa flere, som vi nødvendigvis maa indføre (f. Ex. Petroleum). Da vi endvidere ere ganske ude af Stand til at producere Metaller, ere næsten ude af Stand til at frembringe Mineralier (især Kul), og kun i en utilstrækkelig Grad kunne levere Tømmer og Træ, og da paa den anden Side selv vor mindre udviklede Industri trænger til betydelige Masser af disse Raa- og Hjælpesoffer, maa vi nødvendigvis indføre store Værdier af dem (saavel som af endnu flere Artikler). — Men hele denne store Indførsel maa betales. Vort Lands naturlige Beskaffenhed, ensartede Beskaffenhed, og det økonomiske Udviklingstrin, vi staa paa, henviser os til i Landbrugsproduktionen at søge de vigtigste Betalingsmidler ligeoverfor Udlandet.

Saaledes følger det da med Nødvendighed, at Landbrugs-Frembringelserne komme til at spille den overvejende Rolle i vor Udførsel til Udlandet. Og blandt Landbrugs-Frembringelserne er det atter de tre Grupper: levende Kreaturer, Fedevarer samt Korn og Kornvarer, der have særlig Betydning. Omtrent tre Fjerdedele af den samlede Udførsels Værdi falde paa disse Artikler: thi paa dem faldt en Værdi af 116, 120, 149, 132 og 133 Mill. Kr. henholdsvis i Aarene 1878, 1879, 1880, 1881 og 1882, medens Totaludførselens Værdi i de samme fem Aar var henholdsvis 153, 158, 197, 184 og 188 Mill. Kr. I Tallene er nu ogsaa

Gjenudførslen af indførte fremmede Agerbrugs-Frembringelser medregnet, der havde en Værdi af mellem 30 og (lidt over) 40 Mill. Kr., og fradrages denne Værdi, bliver Resultatet, at Danmarks samlede Overskuds-Udførsel af levende Kreaturer, Fedevarer samt Korn og Kornvarer i de nævnte fem Aar havde en Værdi, der varierede mellem 82 Mill. Kr. (i 1878) og 108 Mill. Kr. (i 1880). Gjennemsnitlig for Femaaret 1878—82 var den lidt over 93 Mill. Kr., nemlig: levende Kreaturer 48, Fedevarer 20 og Korn samt Kornvarer 25 Mill. Kr. Men fra disse Gjennemsnitstal kunne de enkelte Aar afvige betydeligt. I Aaret 1882 havde saaledes Overskuds-Udførslen af de nævnte Varer vel omtrent samme Værdi (nemlig 95 Mill. Kr.) som gjennemsnitligt for Femaaret; men Hovedresultatet kom tilveje paa en ganske anden Maade, nemlig gennem betydeligt større Værdier for Overskuds-Udførslen af levende Kreaturer (58 Mill. Kr.) og af Fedevarer (28 Mill. Kr.) og til Gjengjæld en 60 pCt. lavere Værdi for Overskudsudførslen af Korn og Kornvarer (nemlig kun mellem 9 og 10 Mill. Kr.) I det Hele og Store kan det siges, at vor Udførsel af levende Kreaturer og af Fedevarer er tiltagen meget betydeligt i Halvfjerds-erne og Firserne, medens der i vor Udførsel af Korn snarest har været Tilbagegang. I Tresernes sidste fem Aar havde Overskudsudførslen af levende Kreaturer kun en Værdi af mellem 12 og knap 18 Mill. Kr., og Udførslen af Fedevarer kun en Værdi af mellem 9 og 14 Mill. Kr., Udførslen af Korn og Kornvarer derimod en Værdi af op imod de 40 Mill. Kr. Det er den særdeles stærke Fremgang i vor Udførsel af levende Kreaturer og Fedevarer, der har gjort os det muligt i saa høj en Grad at forøge vor Indførsel.

De tre Grupper af Landbrugsprodukter sammensættes nu paa følgende Maade;

1. Levende Kreaturer:

Af Heste indførtes i 1882 6830 Stkr. (i 1878 derimod kun 1790) og udførtes 10,056 (i 1880 derimod hened 15,000 Stkr.) Indførselsværdien var i 1882 noget over $2\frac{1}{3}$ Mill. Kr. (i 1878 kun noget over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.) og Udførselsværdien i 1882 lidt over 9 Mill. Kr. (i 1880 hened 12 Mill. Kr.).

Af Hornkvæg (Oxer, Køer og Kalve) indførtes i 1881 og 1882 (paa Grund af Forbudet mod Indførsel

fra Sverig) kun henved 3000 Stkr. (i de foregaaende Aar derimod over 23,000 Stkr.) og udførtes i 1882 c. 107,000 Stkr. (i de foregaaende Aar 80- à 90,000. Stkr. Indførselsværdien var i 1882 kun 0,6 Mill. Kr. (i 1881 endog 0,4 Mill., i de foregaaende Aar derimod omtrent 4 Mill. Kr.) og Udførselsværdien i 1882 25 Mill. Kr. (i de foregaaende Aar 18 à 21 Mill. Kr.).

Af Faar (samt Geder, Bukke, Lam og Kid) indførtes i 1882 c. 22,000 Stkr. (i de foregaaende Aar mellem 17- og 24,000 Stkr.). Der udførtes i 1882 97,000 Stkr. (i de foregaaende Aar mellem 56- og 87,000). Indførselsværdien var i 1882 $\frac{1}{3}$ Mill. Kr. (lidt mere end gennemsnitligt for Femaaret) og Udførselsværdien i 1882 henved 4 Mill. Kr. (i de foregaaende Aar mellem knap 2 og noget over $2\frac{3}{4}$ Mill. Kr.).

Af Svin (og Grise) indførtes i 1882 c. 19,000 Stkr. (i 1879 ikke engang det halve Antal) og der udførtes 277,000 Stkr. (i 1879 kun 218,000 og i 1878 endog kun 191,000 Stkr.). Indførselsværdien var i 1882 endel over 900.000 Kr. (i 1879 knap den halve) og Udførselsværdien adskilligt over 24 Mill. Kr. (i 1879 kun 17 og i 1878 endog knap 14 Mill. Kr.).

2. Fedevarer.

Af Smør indførtes i 1878 $4\frac{1}{2}$, i 1882 henved 7 Mill. Pund til en Værdi af henholdsvis $3\frac{3}{4}$ og $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Der udførtes i det første af de to nævnte Aar henved 23, i det andet noget over $28\frac{1}{2}$ Mill. Pd. til Værdier af fra 20 til $28\frac{1}{3}$ Mill. Kr.

Af Æg indførtes mellem c. 50,000 og 124,000 Snese til mellem 50,000 og 118,000 Kr. Der udførtes mellem 1,2 og 2,4 Mill. Snese til Værdi af mellem 1,1 og 2,3 Mill. Kr. De højeste Tal i 1882, og igjennem hele Femaaret en temmelig jævn og stadig Stigning.

Af Flæsk og Skinker samt af Kjød og Pølser m. m. løb Indførslen op til 7 à 8 Mill. Pund til $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr.s Værdi. I de tidligere Aar var Indførslen af Flæsk og Skinker betydeligere (i enkelte Aar endog meget betydeligere); i de senere Aar har derimod Indførslen af Kjød og Pølser været noget betydeligere. Hvad Udførslen angaar, er den langt større for Flæsk og Skinkers Vedkommende (i 1882 endog $11\frac{1}{2}$ Mill. Pd. til næsten 6 Mill. Kr.), medens Udførslen af Kjød og Pølser kun andrager 2 à $3\frac{1}{2}$ Mill. Pd. til $\frac{1}{2}$ à $1\frac{1}{5}$ Mill. Kr.

Hvad derimod Fedt og Ister angaar, have vi regelmæssig en betydelig Overskudsindførsel, hvis Omfang dog varierer ikke ringe. I 1882 indførte vi $6\frac{1}{2}$ Mill. Pd. Fedt og Ister til en Værdi af $3\frac{1}{3}$ Mill. Kr., medens Indførslen i 1881 og 1880 var langt større (i 1881 10 Mill. Pd. til 5 Mill. Kr., i 1880 endog henved 12 Mill. Pd. til 4,2 Mill. Kr.). Til Gjengjæld steg Udførslen i 1882, nemlig til over $3\frac{1}{2}$ Mill. Pd., 1,9 Mill. Kr.; i 1881 og 1880 og endnu mere i 1879 og 1878 var Udførslen lavere; i det sidstnævnte Aar endog kun $1\frac{1}{2}$ Mill. Pd. til lidt over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.s Værdi.

3. a. Uformalet Korn. (Angivelsen, der her sker i Pund, er saaledes at forstaa: 1 Td. Hvede = 215 Pd.; 1 Td. Rug = 205 Pd.; 1 Td. Havre = 140 Pd.; 1 Td. Byg = 185 Pd.; 1 Td. Boghvede = 170 Pd.; 1 Td. Majs = 200 Pd.; 1 Td. Malt = 150 Pd.; 1 Td. Ærter = 225 Pd.; 1 Td. Bønner og Vikker = 220 Pd.; 1 Td. Lindser = 190 Pd.)

Hvor svingende Forholdene her ere, udvise alle rede disse Tal: Overskudsudførslen af uformalet Korn havde en Værdi af

Aar 1878	9,4	Mill. Kr.
— 1879	18,6	—
— 1880	19,6	—
— 1881	8,7	—
— 1882 ÷	2,8	—

Gik vi længere tilbage i Tiden, vilde vi møde et endnu ugunstigere Aar end 1882, nemlig Aaret 1877 med et Underskud til en Værdi af 8 Mill. Kr.; men i det Hele og Store vilde de foregaaende Aar dog i højere Grad end de senere betegnede Danmark som et kornudførende Land.

Naar Danmark dog fremdeles i Reglen har et Overskud af uformalet Korn til Udførsel, skyldes dette aldeles overvejende Byg, kun i en meget ringere Grad Rug og Havre; af alle de andre Kornsorter er der regelmæssigt større Indførsel end Udførsel.

Hvad Byg angaar, har Udførselsværdien i de fem Aar svinget mellem 20 og 10 Mill. Kr.; Indførselsværdien mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{3}{4}$ Mill. Kr.

For Rug stillede Forholdene i de fem Aar sig saaledes: Udførselsværdien svingede mellem $2\frac{3}{4}$ og 10 Mill. Kr., Indførselsværdien mellem noget over 2 og

noget over $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. I 1881 var der en Overskudsudførsel til Værdi af $7\frac{3}{4}$ Mill. Kr., men i 1882 en Overskudsindførsel til en Værdi af 0,8 Mill. Kr. (ja i 1877 indførtes endog for over 7 Mill. Kr. Rug mere end der udførtes).

Ogsaa af Havre indføres nu af og til større Værdier, end der udføres: i 1882 indførte vi saaledes for noget over 2 Mill. og udførte kun for 0,7 Mill. Kr. Men tre Aar tidligere (i 1879) var Forholdet ganske anderledes: kun for $\frac{1}{3}$ Mill. Kr. Indførsel, men for over 6 Mill. Kr. Udførsel.

Af de andre Kornsorter have vi aldeles regelmæssigt Overskud af Indførsel. Det Udførsels-Overskud, som Hvede tidligere leverede, viser sig nu kun sjældent: i de fem nævnte Aar varierede Indførselværdien mellem 5 og over 11 Mill. Kr.; Udførselsværdien mellem $3\frac{1}{2}$ og $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. — Af Boghvede, Malt og Bælgfrugter er der saa godt som altid større Ind- end Udførsel; men Handelen med disse Produkter er overhovedet ikke stor. — Des større Betydning har Majs. Af Majs, hvoraf vi for en halv Snes Aar siden næsten ikke indførte noget, have vi i 1878, -79, -80, -81 og -82 indført for henholdsvis 4,1, 3,0, 8,6 6,8 og 2,5 Mill. Kr. Udførslen løb i et enkelt Aar (1880) op til lidt over $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men havde ellers kun en Værdi af et Par Hundrede Tusinde Kroner.

Hvad Kvantiteterne angaar, anføre vi her nogle Gjennemsnitstal for Femaaret 1878—82:

	Indførsel.	Udførsel.
	Mill. Pd.	Mill. Pd.
Hvede	85,5	53,1
Rug	73,3	76,5
Havre	17,6	42,0
Byg	8,4	213,6
Majs	95,8	9,2

Som Exempler paa, hvor stærkt de enkelte Aar kunne differere, anføre vi blot: Af Rug indførtes i 1881 kun $28\frac{1}{4}$ Mill. Pd., to Aar før derimod 105 Mill. Pd. Omvendt udførtes heraf i 1881 over 120 Mill., i 1879 derimod kun 48 Mill. Pd. — Af Havre indførte vi i 1882 over 36, i 1879 ikke engang 6 Mill. Pd. Omvendt udførtes deraf i 1882 knap 12, i 1879 derimod over 101 Mill. Pd. — Ogsaa i Ind- og Udførsel af Byg

og Hvede store, men dog forholdsvis mindre Svingninger. — For Majsens Vedkommende faldt den største Indførsel paa 1880, nemlig over 171 Mill. Pd., i 1882 kun 40 Mill. Pd. Udførslen heraf var ogsaa størst i 1880, nemlig $28\frac{1}{3}$ Mill. Pd., i 1882 kun 2 Mill. Pd.

3. b. Formalede Kornvarer.

Større Stadighed møde vi her. I de fem Aar løb Værdien af Overskudsudførslen op til:

Aar 1878	14.3	Mill. Kr.
— 1879	13.2	—
— 1880	16.0	—
— 1881	13.7	—
— 1882	12.4	—

I Aaret nærmest forud for dette Femaar (o: i 1877) naaede Overskudsudførslens Værdi op til den aldeles usædvanlige Højde af 20 Mill. Kr. Ellers var Værdien tidligere betydeligt lavere end nu. Den fremkommer aldeles overvejende gennem Udførslen af Hvedemel. Gjennemsnitligt udførtes der i Femaaret 93 Mill. Pd. Hvedemel til en Værdi af omtrent 12 Mill. Kr., medens den gennemsnitlige Indførsel heraf kun var 2 Mill. Pd. til Værdi af $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Betydeligt over dette Gjennemsnit stod altsaa 1880 (og 1877). — Af Rugmel udførtes gennemsnitlig i Femaaret 21 Mill. Pd. til en Værdi af 2 Mill. Kr., og indførtes noget over $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. til 50,000 Kr.s Værdi. Af Byggryn var der ogsaa nogen Udførsel, dog kun til en Værdi af noget over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; kun saare ringe Indførsel. Af Boghvedegryn var der derimod en Indførsel til en Værdi af c. $\frac{1}{3}$ Mill. og saa godt som ingen Udførsel. De andre Mel-, Gryn- m. fl. Korn-Fabrikater spillede kun meget ringe Rolle.

Foruden de foranomtalte Agerbrugsprodukter er der nogle mindre vigtige, som vi ogsaa producere til Udførsel, omend deres Overskudsudførsel kun er ringe. Dertil hører Uld, hvoraf vi rigtignok i enkelte Aar indføre mere, end vi udføre, men Gjennemsnittet i

Femaaret 1878—82 var dog en Overskudsudførsel til $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.s Værdi (o: 2,8 Mill. Kr. Udførsel ÷ 2,2 Mill. Kr. Indførsel). Kun til $\frac{1}{3}$ Mill. Kr. løber Værdien af «Raa Ben og Tænder samt Haars» Overskudsudførsel op. Derimod hævede Overskudsudførslen af uberedte Huder og Skind sig fra henved 2 Mill. Kr. i 1878 og 1879 til over 4 Mill. Kr. i 1881 og 1882, gennemsnitlig i Femaaret lidt over 3 Mill. Kr. (o: 5,8 Mill. Kr. Udførsel ÷ 2,6 Mill. Kr. Indførsel).

Derimod var der (foruden de i det Foregaaende alt nævnte) nogle for Agerbruget vigtige Produkter, som vi havde en Overskudsindførsel af. Af Oljekager indførtes saaledes gennemsnitligt i Femaaret for omtrent $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. mere, end der udførtes. Af Klid udgjorde Overskudsindførslens Værdi mellem $\frac{1}{2}$ og 4 Mill. Kr. (gennemsnitligt noget over 2 Mill. Kr.). Af Palme- og Kokosnødkjærner c. $\frac{1}{3}$ Mill. Kr. Af naturlig Handels-Gjødning c. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; ogsaa lidt kunstig Handels-Gjødning. Saaledes have vi altsaa af Gjødningstoffer og Fodringsmidler (mærk her Majs!) endel Indførsel.

Blandt andre Landbrugsprodukter, som vi ogsaa have Overskudsindførsel af, anføre vi: Ost, gennemsnitligt i Femaaret lidt over 1 Mill. Pund til en Værdi af henved 1 Mill. Kr.; — Kartofler $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; — Kartoffelmel $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; — Kløverfrø, Græsfrø samt Havefrø $3\frac{1}{3}$ Mill. Kr.; — Hørfrø og Raps $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Dette er, som sagt, Overskudsindførslen; men Omsætningen var overhovedet ikke stor i disse Artikler.

Udenfor Agerbruget er der nogle faa Raaproducter og Industrigjenstande, som vi pleje at have nogen Overskudsudførsel af. Dertil høre fersk Fisk samt Muslinger, hvoraf vi i Femaaret aarligt

udførte for 1 à 2 Mill. Kr., medens vi deraf indførte for en adskillig lavere Værdi. saa at Overskudsudførselns gennemsnitlige Værdi bliver $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. Af Østers indførte vi kun for nogle faa Tusinde Kroner; den gennemsnitlige Overskudsudførsels Værdi var lidt over 100,000 Kr. Ogsaa af forskjellige Sorter saltet Fisk var der nogen Overskudsudførsel. Ligesaa, men en saare ubetydelig, af Vildt, Horn og Kløve, nogle Have- og Markvæxter. Klude, Bøger, Vogne, i et enkelt Aar (1882) ogsaa af Tran. Overskudsudførslen af Handsker har i Femaaret gennemsnitligt haft en aarlig Værdi af $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; den af Gjær en Værdi af $\frac{2}{3}$ Mill. Kr.; den af Skraa- og Snustobak et Par Hundrede Tusinde Kroner. Større Betydning have Snedkerarbejde af finere Træsorter, hvis Overskudsudførsel havde den gennemsnitlige aarlige Værdi af omtrent 2 Mill. Kr.

Foruden af de ovenfor omhandlede «Udførselsartikler» udføre vi mer eller mindre betydelige Værdier af Kolonial-, Drikke-, Manufaktur- m. fl. Varer. Men af disse Varer have vi dog en endnu større Indførsel, og der gjøres derfor nærmere Rede for dem i det følgende Afsnit om Indførslen.

Blandt de Toldsteder, hvorover Udførslen gaar, indtager Kjøbenhavn ganske vist i det Hele den overste Plads, men med Hensyn til de enkelte Artikler stiller Forholdet sig dog meget forskjelligt. Af de 10,000 Heste, der udførtes i 1882, gik saaledes kun 364 fra Kjøbenhavn, men 746 fra Korsør og 8490 over den jydske-slesvigske Landgrænse [ø: Vamdrup og (men i meget mindre Grad) Toldoppebørselsstederne ved Kolding—Haderslev-Chaussé, ved Gjelsbro og ved Ribe—Tønder-Chaussé]. Af de 107,000 Stkr. Hornkvæg,

der udførtes, gik henved 30,000 fra Esbjerg, lidt over 20,000 over Landtoldgrænsen, henved 15,000 fra Aalborg, henved 10,000 fra Frederikshavn, 8600 fra Randers, 8550 fra Kjøbenhavn, 8300 fra Aarhus, 1700 fra Nyborg, 1300 fra Svendborg, 1200 fra Grenaa osv. Af de 97,000 Stkr. Faar, Geder, Lam m. m., der udførtes, gik 32,000 fra Esbjerg, 13,000 fra Kjøbenhavn, henved 9000 fra Nyborg, over 8000 fra Aalborg, næsten 8000 fra Aarhus, 5500 fra Randers, 5200 fra Frederikshavn, 4000 over Landtoldgrænsen. Af de 277,000 Svin gik 194,000 over Landtoldgrænsen, 35,000 fra Korsør, henved 9000 fra Skjælskør, 7300 fra Nykjøbing p. F., 5500 fra Kalundborg, 4300 fra Kjøbenhavn. Af de 12 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. fersk Fisk, der udførtes, gik over Halvdelen, nemlig 6 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. over Vamdrup, 2 Mill. fra Korsør, 1 $\frac{1}{2}$ Mill. fra Kjøbenhavn, over $\frac{1}{2}$ Mill. fra Bornholm, 0,4 Mill. fra Frederikshavn. Af de Østers, der udførtes, noget over $\frac{1}{2}$ Mill. Pd., gik $\frac{3}{5}$ over Vamdrup, $\frac{2}{5}$ fra Kjøbenhavn. Flæske-Udførslen (11 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd.) gik især over Kjøbenhavn (7 $\frac{1}{3}$ Mill.), Aarhus (noget over 1 $\frac{1}{2}$ Mill.), Holstebro (1 Mill.) og Esbjerg (henved 0,9 Mill.). Af Kjød (3 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd.) gik 2 Mill. fra Kjøbenhavn, 0,6 Mill. over Vamdrup. Af de 28 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. Smør gik over 17 Mill. fra Kjøbenhavn, 2 $\frac{1}{2}$ fra Esbjerg, 2 $\frac{1}{4}$ Mill. fra Frederikshavn, henved 2 Mill. fra Aarhus, henved 1 $\frac{1}{2}$ Mill. fra Randers, henved 1 Mill. fra Aalborg og næsten ligesaa meget over Vamdrup. Af de 2 $\frac{1}{3}$ Mill. Snese Æg gik adskilligt over 1 Mill. fra Kjøbenhavn, over $\frac{1}{4}$ Mill. fra Esbjerg, derefter fulgte Svendborg, Frederikshavn, Aalborg osv. Udførslen af Tran o. Lgn. (5 $\frac{1}{2}$ Mill. Pd.), næsten udelukkende fra Kjøbenhavn. Udførslen af Haar (noget over $\frac{1}{3}$ Mill. Pd.) aldeles overvejende fra Kjøbenhavn. Udførslen af Ben og Tænder (5 Mill. Pd.), rigelig de $\frac{3}{5}$ fra Kjøbenhavn, Resten især fra Jylland og Fyn. Uformalet Korn fra Kjøbenhavn, men selvfølgelig desforuden fra et stort Antal andre Toldsteder. Formalet Korn ligeledes især fra Kjøbenhavn, og i en ganske særlig Grad gjælder dette om Hvedemel; af 82 Mill. Pd. Hvedemel udførtes i 1882 de 62 Mill. fra Kjøbenhavn. Øl-Udførslen (1,7 Mill. Potter) næsten udelukkende fra Kjøbenhavn. Ligesaa finere Snedkervarer (1 $\frac{1}{4}$ Mill. Pd.), Handsker (henved 19,000 Pd.), Vogne, samt aldeles overvejende

Boger, Klude ($6\frac{1}{2}$ Mill. Pd.), Skraatobak. Af 4 Mill. Pd. Uld de 3 Mill. fra Kjøbenhavn, Resten især fra Jylland. Af noget over $6\frac{1}{2}$ Mill. Pd. uberedte Skind og Huder 4,8 Mill. fra Kjøbenhavn og 1,7 Mill. over Vamdrup. Af $1\frac{1}{2}$ Mill. Pd. Gjær endel over $\frac{1}{2}$ Mill. fra Kjøbenhavn, 0,430 Mill. fra Faaborg, noget over $\frac{1}{3}$ Mill. over Vamdrup.

5.

Vor Indførsel.

Vi have i det Foregaaende set, at af de Varer, som vi betegne som Danmarks «Udførselsartikler», fordi vi af dem have en større Udførsel end Indførsel, have vi dog ogsaa en ganske betydelig Indførsel, af Landbrugsprodukter saaledes gennemsnitligt aarligt i de fem Aar 1878—82 for mellem 30 og 40 Mill. Kr. Indførsel eller endog lidt mere. Vi gaa nu over til at omhandle endel Varer, hvoraf vi ganske vist ogsaa udføre adskilligt, men som vi dog maa betegne som Danmarks egenlige Indførselsartikler, da Indførselen af dem langt overstiger Udførselen.

Her er særligt at mærke: Kolonial- og Drikkevarer (henhørende under Gruppen «Fortæringsgjenstande»), Manufakturvarer (Gruppen «Beklædningsgjenstande»), Metaller, Tømmer og Træ samt Stenkul (Gruppen «Frembringelsesfornødenheder»). De vigtigste af disse Varer, til hvilke vi endvidere føje Stenolje, nævne vi i nedenstaaende Tabel, der angiver Ind- og Udførsel i 1882*).

*) De tilsvarende Tal for 1877, -78, -79, -80 og -81 findes i Nationaløkonomisk Tidsskrift XII, 326; XIV, 351; XVII, 57; XIX, 153; XXI, 141.

	Indførsel.		Udførsel.	
	Mill. Pd.	Mill. Kr.	Mill. Pd.	Mill. Kr.
Kaffe og Kaffesurrogater.....	20,4	8,8	4,8	2,4
Sukker, Mallas, Sirup	56,8	11,7	7,2	1,6
Tobak	6,8	4,3	0,5	0,5
Ris.....	23,7	2,0	10,8	0,9
The	0,7	0,5	0,07	0,06
	Mill. Pt.		Mill. Pt.	
Vin	3,2	2,1	0,4	0,24
Spirituosa.....	1,5	1,6	1,8	1,0
Øl	0,5	0,08	1,7	0,4
	Mill. Pd.		Mill. Pd.	
Manufakturv. af Bomuld, Hør og Hamp	14,8	15,3	1,9	1,6
Do. af Silke.....	0,3	4,5	0,02	0,4
Do. af Uld og Haar.....	5,2	18,7	0,8	3,4
Raa Metaller.....	32,5	2,0	10,6	0,3
Metalvarer	121,6	23,5	13,4	3,7
Uforarb. Tømmer og Træ ...	619	13,0	5,2	0,117
Trævarer.....	24,8	2,3	2,9	3,4
Stenkul.....	1993	13,0	210	1,4
Stenolje.....	32,4	2,8	1,9	0,2

Sammenlignes disse Tal med Tallene fra tidligere Aar vil navnlig Nedgangen i Udførslen af Spirituosa falde i Øjnene. Og denne Nedgang kommer fra Udførslen af indenlandsk Brændevin. Medens Udførslen heraf hævede sig fra 800,000 Potter i 1879 til 4,7 Mill. i 1880 og derfra til 6,6 Mill. Potter i 1881, faldt den i 1882 tilbage til kun 1,4 Mill. Potter. Denne betydelige Nedgang skyldes nærmest Loven af 12. April 1881, der reducerede Afgiftsgodtgjørelsen ved Udførslen af Brændevin af 8° Styrke fra 4⁴/₅ Sk. (10 Øre) til 8 Øre pr. Pot. En jævn Stigning gennem hele Fem-aaret udviser derimod Manufakturvarer. Indførslen af Metalvarer steg uafbrudt fra 74 Mill. Pd. (12 Mill. Kr.) i 1878 til 122 Mill. Pd. (24 Mill. Kr.) i 1882. For de raa Metalleres Vedkommende gik Indførslen op fra 20 Mill. Pd. (1¹/₃ Mill. Kr.) til 33 Mill. Pd. (2 Mill. Kr.). Af uforarb. Tømmer og Træ gik Indførslen op fra 409 Mill. Pd. (9¹/₂ Mill. Kr.) til 619 Mill. Pd. (13 Mill. Kr.). Af Trævarer fra 15 Mill. Pd. (1,4 Mill. Kr.) til 25 Mill. Pd. (2,3 Mill. Kr.). Af Stenkul fra 1362 Mill. Pd. (9 Mill. Kr.) til

1993 Mill. Pd. (13 Mill. Kr.). For Kolonialvarernes lader en lignende Fremgang sig ikke paavise; her var der tværtimod tildels Tilbagegang.

Vi anføre her Ind- og Udførselsværdierne for forskellige, i det Foregaaende ikke særligt nævnte, Varer i Aaret 1882:

Fisk (ø: fersk og saltet, røget, tørret, krydret osv., samt Muslinger. Indf. 4,5 Mill. Kr., Udf. 4 Mill. Kr. (meget stærk Stigning i de senere Aar). Deraf fersk Fisk: Indf. 1,8 Mill., Udf. 2,2 Mill. Kr. Saltet Sild: Indf. 1,4, Udf. 0,8 Mill. Kr. Tørret og tør saltet Fisk: Indf. 1,1, Udf. 0,8 Mill. Kr.

Fjer og Dun. Indf. 0,8; Udf. 0,04 Mill. Kr.

Aske. Indf. 0,7; Udf. 0,026 Mill. Kr.

Talg. Indf. 0,4; Udf. 0,4 Mill. Kr. (Stærk Stigning i de senere Aar.)

Tran (samt Tranlud, Degra, Spæk og Lever til Tran m. m.). Indf. 1,2; Udf. 1,7 Mill. Kr. (Stærk Stigning.)

Olivenolie. Indf. 0,1; Udf. 0,04 Mill. Kr. (Hampeolje saare ubetydeligt.)

Sæbe (ikke vellugtende). Indf. 0,1; Udf. 0,019 Mill. Kr.

Lys. Indf. 0,160; Udf. 0,030 Mill. Kr.

Parfumerier. Indf. 0,5; Udf. 0,036 Mill. Kr.

Apothekervarer, Kemikalier o. L. Indf. 3,5; Udf. 0,4 Mill. Kr.

Humle. Indf. 2,5; Udf. 0,3 Mill. Kr. (Stærk Stigning.)

Cikorierødder (o. a. Kaffesurrogater). Indf. 0,3 Mill. Kr.; Udf. næsten Nul.

Kakao. Indf. 0,4; Udf. 0,08 Mill. Kr.

Sago, Salep. Indf. 0,4; Udf. 0,015 Mill. Kr.

Frugter. Indf. noget over 3 Mill. (deraf Rosiner næsten 1 Mill., tørrede Blommer og Svesker noget over $\frac{1}{2}$ Mill. etc.); Udf. 0,35 Mill. Kr. (deraf omtrent Halvdelen paa Rosiner).

Tilberedte Spisevarer. Indf. 1,2; Udf. 0,2 Mill. Kr.

Kryderier og Specerier. Indf. 0,8; Udf. 0,7 Mill. Kr.

Farver og Farvestoffer. Indf. 2,4 (deraf Indigo 0,7); Udf. 0,5 Mill. Kr.

Garvestoffer. Indf. 0,4 Mill. Kr.; Udf. nogle faa Tusinde Kr.

Bomuld, raa. Indf. 1,7; Udf. 1,6 Mill. Kr. (aldeles exceptionel Indf. og Udf.).

Hør, raa. Indf. 0,2 Mill.; Udf. c. 10,000 Kr.

Hamp, raa. Indf. 1,3 Mill.; Udf. 0,4 Mill. Kr.

Tovværk. Indf. 0,26; Udf. 0,17 Mill. Kr.

Klæder. Indf. 0,9; Udf. 0,3 Mill. Kr.

Hatte (og Hatteformer). Indf. 0,7; Udf. 0,09 Mill. Kr.

Gummielastikum og Guttaperka. Indf. 0,4; Udf. 0,014 Mill.

Beredte Huder og Skind, Arbejde deraf samt Fodtøj. Indf. 4,0; Udf. 1,4 Mill.

Flettede og vævede Arbejder af Straa, Bast, Rør, Siv, Spaan. Indf. 0,5; Udf. 0,03 Mill.

Papir. Indf. 1,1; Udf. 0,18 Mill.

Bøger. Indf. 1,4; Udf. 1,9 Mill.

Rør og Siv, raa. Indf. 0,2; Udf. 0,08 Mill.

Træer og Buske. Indf. 0,153; Udf. 0,04 Mill.

Blomster, kunstige. Indf. 0,26 Mill.; Udf. c. 12,000 Kr.

Mursten, Rør o. Lgn. Indf. 1,5; Udf. 0,042 Mill.

Pottemagerarbejder o. Lgn. Indf. 0,16; Udf. c. 10,000 Kr.

Stentøj, Fajance o. Lgn. Indf. 0,25; Udf. 0,087 Mill.

Porcellæn og Bisquit. Indf. 0,135; Udf. 0,062 Mill.

Jord og Ler, i naturl. Tilst., samt slemmet og farvet. Indf. 0,22; Udf. 0,2 Mill.

Glas og Glasvarer. Indf. 2,1; Udf. 0,19 Mill.

Sten (ubearbejdede eller grovt bearbejdede, Mølle- og Kværnsten, Slibesten, lithografiske Sten, Stenhugger- og Billedhuggerarbejde). Indf. 7,1 Mill. (meget betydelig Stigning); Udf. 0,9 Mill.

Ure og Urmagerarbejde. Indf. 1,0; Udf. 0,013 Mill.

Vogne til Jernbaner og Sporveje. Indf. 1,2; Udf. 0,3 Mill.

Skibe. Indf. 4,1; Udf. 0,3 Mill.

Instrumenter. Indf. 0,8; Udf. 0,09 Mill.

Drejerarbejde, Indf. 1,4; Udf. 0,08 Mill.

Galanterivarer. Indf. 1,9; Udf. 0,11 Mill.

Bast, uforarb. Indf. 0,2, Udf. 0,04 Mill.
Kork. Indf. 0,7; Udf. 0,2 Mill.
Soda. Indf. 0,5; Udf. 0,015 Mill.
Salt. Indf. 0,4; Udf. 0,03 Mill.
Salpeter. Indf. 0,3; Udf. 0,008 Mill.
Krudt. Indf. 0,15; Udf. 0,03 Mill.
Beg, Tjære, Harpix, Gummi. Indf. 0,6;
Udf. 0,15 Mill.